

วิชาชีพพยาบาล: เส้นทางแห่งความภูมิใจของฉัน Nursing Profession: The Way of My Pride

จิตติมา ไพรสุณย์¹

Jittima Praisoon¹

จตุรรัตน์ ดวงแก้ว²

Jutarut Duangkaew²

หลายคนคงสงสัยว่า 4 x 100 คืออะไร แต่คนที่เคยผ่านการขึ้นฝึกบนวอร์ดมา อาจเคยรู้สึกเหมือนฉัน มันคือ การที่ต้องทำงานแข่งกับเวลาและมีสติไปพร้อมกัน เพราะทุก ๆ วินาที นั้นหมายถึงชีวิตของคนไข้ ก่อนขึ้นวอร์ด ฉันคิดว่าอยากนำสิ่งที่เรียนภาคทฤษฎีในห้องเรียนไปช่วยเหลือคนไข้ให้ได้มากที่สุด สิ่งที่ฉันรู้สึกในตอนนั้นทั้งตื่นเต้นและไม่พร้อมในเวลาเดียวกัน แต่วันที่ใกล้ขึ้นฝึกบนวอร์ดก็ใกล้เข้ามาทุกที จะเป็นไปตามคำรำลือหรือไม่ ใจฉันเริ่มหวั่น ๆ ในใจก็คิดว่าเราคิดถูกแล้วใช่ไหมที่มาเรียนพยาบาล ส่วนอีกใจหนึ่งก็คิดว่าเรามาถึงขั้นนี้แล้ว เราต้องทำให้ได้ ฉันเพื่อจะว่าทุกคนย่อมมีครั้งแรกเสมอ และแล้ว...วันขึ้นฝึกบนวอร์ดครั้งแรกก็มาถึง มันไม่ได้สวยหรืออย่างที่ฉันวาดฝันไว้ ทุกคนทำงานแบบ 4 x 100 พี่พยาบาลต้องวิ่งดูแลคนไข้หลายเตียง มีแพทย์หลายแผนกเข้ามาแวะเวียนไม่ขาดสาย แทบจะไม่มีเตียงว่าง มีแต่เตียงที่จะต้องเสริม ไซ้คะ ฉันทำอะไรไม่ถูกต้องอยู่ในห้องเรียน ฉันได้เรียนรู้ทฤษฎีและความรู้มากมาย แต่เมื่อไปเจอกับเหตุการณ์จริง ๆ กลับนึกอะไรไม่ออก จับต้นชนปลายไม่ถูก ไม่รู้ว่าจะต้องเริ่มจากอะไรก่อน และไม่คิดว่าจะมีคนไข้มากมายขนาดนี้ ตึกที่ใหญ่โต วอร์ดที่ดูกว้างขวาง แต่มันกลับดูคับแคบลงได้

วันแรกที่ขึ้นฝึกบนวอร์ด พี่หัวหน้าพยาบาลพาไปแนะนำสถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ บางอย่างฉันก็ไม่เคยเห็น

และยังไม่เคยได้เรียน สิ่งที่ทำให้ฉันตกใจที่สุด คือ chart ของแพทย์ ที่ฉันได้อ่านเป็นครั้งแรก นี่หรือ...ที่เรียกว่าลายมือแพทย์ มีเอกสารต่าง ๆ มากมาย กับลายมือที่เขียนด้วยความรวดเร็ว ฉันไม่คิดว่าคนไข้หนึ่งคนต้องมีรายละเอียดในการรักษาเหมือนวิทยานิพนธ์ฉบับหนึ่ง ฉันแทบอ่านไม่ออกเลย ศัพท์ทางการแพทย์บางคำฉันก็ไม้อู้ และไม่รู้ว่าจะต้องเริ่มจากอะไรก่อน ด้วยความโชคดีที่มีอาจารย์และพี่พยาบาลช่วยชี้แนะ ทำให้ฉันรู้สึกคลายกังวลลงได้ สิ่งที่นักศึกษาพยาบาลได้รับมอบหมาย คือ ดู assign คนละ 1 เคส เพื่อดูแลและเรียนรู้ นั่นหมายถึงต้องมีความรับผิดชอบที่มากขึ้น ไม่ใช่เพียงแค่หุ่นจำลองที่เคยฝึกในห้องปฏิบัติการพยาบาล แต่เป็นชีวิตคนไข้จริง ๆ ฉันไม่รู้เลยว่าเคสที่ฉันได้รับจะให้ความร่วมมือหรือปฏิเสธฉัน สิ่งที่ฉันคิดคือ ต้องทำให้ดีที่สุด ฉันจึงตั้งใจดูแลแต่เคสของตนเอง ไม่ได้สนใจเคสอื่นที่ไม่ได้รับมอบหมาย ฉันกลับมาถามตนเองว่าสิ่งที่ฉันทำนั้น ทำเพราะหน้าที่หรือทำด้วยหัวใจ ฉันยอมรับเลยคะว่าฉันทำเพราะหน้าที่จริง ๆ ฉันจึงรู้สึกเหนื่อยและไม่มีความสุขกับการขึ้นฝึกบนวอร์ด แต่เมื่อวันหนึ่ง ขณะขึ้นฝึก ฉันเห็นเพื่อนดูแลเคสที่เป็นหนักกว่าเคสของฉัน เคสของเพื่อนเป็นคุณป้าที่อายุมาก ไม่สามารถที่จะลุกขึ้น มาพูดคุยหรือช่วยเหลือตนเองได้ เหมือนรอเวลาที่กำลังจะเดินทางไกล ถึงแม้ญาติของเคสนี้จะรู้ว่าเกิดอะไรขึ้น

^{1, 2} นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

^{1, 2} 3rd-year Nursing Student, Phrapokkklao Nursing College, Chanthaburi

² ผู้เขียนหลัก (Corresponding author) E-mail: may140441@gmail.com

แต่ไม่เคยทิ้งห่างจากเตียงคุณป้าเลย ดูแลให้กำลังใจ คุณป้าเป็นอย่างดีจนวินาทีสุดท้ายของชีวิต เป็นการดูแล ด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์จริงๆ ซึ่งเป็นคำที่ฉันได้ยินบ่อยๆ ฉันเพิ่งเข้าใจมันในวันนี้เอง แต่เมื่อมองไปยังเตียงข้างๆ ของเคสเพื่อน กลับเห็นสิ่งที่ตรงกันข้าม เป็นเคสเด็กวัยรุ่น อารมณ์หนัก ไม่สามารถพูดคุยหรือช่วยเหลือตนเองได้ เหมือนกัน แต่กลับไม่ค่อยมีญาติมาเยี่ยม ครั้งหนึ่งฉันได้ยิน แพทย์คุยกับญาติคนไข้รายนี้ว่าให้พูดคุยกับคนไข้มากๆ เพื่อที่คนไข้จะได้มีกำลังใจและฟื้นตัวได้เร็วขึ้น แต่ญาติ เหมือนไม่ค่อยสนใจ ทำให้ฉันเกิดคำถามในใจว่า หากเรา ต้องช่วยเคสนี้ เราจะทำอย่างไรดี ความคิดหนึ่งก็คิดว่า ไม่ใช่เคสที่ฉันต้องรับผิดชอบ อีกความคิดหนึ่งก็อยากให้ เคสนี้มีอาการดีขึ้น ฉันกับเพื่อนๆ จึงผลัดเปลี่ยนไปช่วย ที่พยาบาลดูแลเคสนี้ ทำเท่าที่เราทำได้ ให้กำลังใจ พูดคุย กับคนไข้ แม้จะไม่มีคำตอบรับกลับมา นี่แหละค่ะ คือ จุดเริ่มต้นที่ฉันดูแลคนไข้ด้วยหัวใจจริงๆ ไม่ใช่เพียง เพราะหน้าที่ จากวันนั้น ความเหนื่อยของฉันเริ่มลดลง แต่เต็มไปด้วยความสุขที่ได้ช่วยเหลือคนไข้รายนี้ แล้วทุกคน ล่ะคะ เคยถามตัวเองบ้างไหมว่า เราดูแลคนไข้เพราะหน้าที่ หรือดูแลด้วยหัวใจ จะเป็นไปได้ไหมที่เราในฐานะนักศึกษา พยาบาล ซึ่งกำลังจะเติบโตเป็นพยาบาลวิชาชีพในอนาคต มีหน้าที่บำบัดทุกข์ทางกายให้คนอื่นนั้น จะใช้ใจมองไป

ในหัวใจของคนไข้ให้เห็นใจเขาในใจเรา เราอาจไม่ต้องทำด้วย หัวใจก็ได้ เพียงมองให้เห็นหัวใจของคนไข้ เท่านั้นเราก็อาจ ช่วยแบ่งเบาความทุกข์ของคนไข้ได้แม้จะไปตามหน้าที่ ก็ตาม สิ่งนี้ทำให้ฉันรู้ว่าไม่เพียงแค่เหตุการณ์ที่ฉันต้องฝึก จนชำนาญเท่านั้น แต่ต้องฝึกขัดเกลาความเมตตากรุณา ให้มีมากพอๆ กับความรู้และทักษะ เพราะเป็นสิ่งที่สำคัญ กับคนไข้เช่นกัน แม้ว่าจะเป็นครั้งแรกที่เหมือนการปีนหน้าผา เหมือนนกที่กำลังหัดบิน เหมือนการวิ่งมาราธอน แต่ทุกสิ่ง ทุกอย่างที่เกิดขึ้นล้วนเป็นประสบการณ์ที่สอนให้ฉัน เติบโตขึ้น

การวิ่งแบบ 4 × 100 ในความคิดของฉันตอนแรก ได้เปลี่ยนไป 4 × 100 ในตอนหลัง มันคือ 100% ของการดูแลคนไข้ด้วยความจริงใจ ฉันจะเสียสละและอดทน ความรู้ที่ต้องใช้อย่างเต็มร้อย และการได้รับความรัก ความเมตตาจากผู้ร่วมวิชาชีพ ครูบาอาจารย์ และเพื่อนๆ ซึ่งฉันได้รับอย่างเต็มร้อย ส่วนอีก 100% ฉันหวังว่าจะได้รับ จากคนไข้ ไม่ว่าจะเป็เคสที่ฉันได้ดูแลหรือไม่ก็ตาม แต่ฉันอยากให้เห็นรอยยิ้ม ความสุข หรือการที่ได้เห็นเขามีอาการดีขึ้นและสามารถกลับไปดำเนินชีวิตได้ตามปกติ นั่นคือ สิ่งที่ฉันมุ่งหมายใหม่บนเส้นทางวิชาชีพพยาบาลนี้ ที่ฉันภูมิใจ